

MBQ-004-001217

B. Ed. (Sem. II) Examination

December – 2016

Sanskrit Content

Faculty Code : 004

Subject Code : 001217

Time : Hours]

[Total Marks : 70

પરીક્ષાર્થીઓને સૂચના

૧. પ્રત્યેક MCQ ઉત્તરવહીના પ્રથમ પાના ઉપર પરીક્ષાર્થીએ બેઠક ક્રમાંક/પરીક્ષા કેન્દ્ર અને પરીક્ષાની તારીખ પોતાની સહી સાથે લખવાની રહેશે.
૨. પરીક્ષાર્થીને MCQ પ્રશ્ન પ્રકારનો પ્રશ્નપત્ર આપવામાં આવેલ છે. જે નિયત સમય મર્યાદામાં પૂર્ણ કર્યા બાદ ખંડ નિરીક્ષકને MCQ ઉત્તરવહી સુપરત કરવાની રહેશે.
૩. તમારી ઉત્તરવહીના કોઈ પણ ભાગમાં તમારું નામ અથવા નંબર લખવો નહીં (નિર્દિષ્ટ જગ્યા સિવાય) અથવા પોતાની ઓળખ છતી થાય તેવી કોઈ નિશાની કરવી નહીં.
૪. તમોને આપેલી MCQ ઉત્તરવહી, પરીક્ષા ખંડ છોડતા પહેલાં ખંડ નિરીક્ષકને સુપરત કરવી.
૫. લેખનસામગ્રી, ગણિતનાં સાધનો કે એવી કોઈ પણ ચીજની કોઈ પણ બીજા પરીક્ષાર્થી સાથે આપ-લે કરવાની સખત મનાઈ છે.
૬. પ્રશ્નપત્રો વહેંચાઈ ગયા પછી ૩૦ મિનિટ સુધી અને પરીક્ષાના સમયની છેલ્લી ૧૦ મિનિટ દરમિયાન તમોને કોઈ પણ સંજોગોમાં પરીક્ષા ખંડની બહાર જવા દેવામાં આવશે નહીં.
૭. જો તમો
  - (અ) પરીક્ષા સમય દરમિયાન પરીક્ષા ખંડમાં તમારી સાથે કોઈ પણ પુસ્તક અથવા કોઈ પણ પ્રકારના લખાણ કે નોંધવાળી કાગળની કાપલી કે વસ્તુ લાવશો અગર,
  - પરીક્ષા ચાલુ હોય ત્યારે બીજા પરીક્ષાર્થી સાથે વાત કરશો કે કોઈ પણ રીતે સંદેશો મોકલવા વ્યવહાર કરશો અગર,
  - બીજી કોઈ પણ જાતની ગેરરીતિ કરશો અથવા ગેરરીતિ કરવાનો પ્રયત્ન કરશો અગર,
  - પરીક્ષા પૂરી થયા બાદ પરીક્ષાખંડ છોડતી વખતે તમોને આપેલી તમારી કોઈ પણ લખેલી કે કોરી ઉત્તરવહીઓ સાથે લઈ જશો કે પરીક્ષાખંડમાં આમ કરવાના ઈરાદાથી કોઈ પ્રવૃત્તિ કરશો તો શિક્ષાને પાત્ર બનશો તથા તમને પરીક્ષામાંથી ઉઠાડી મૂકવામાં આવશે અને તમારા વિષે તેનો યુનિવર્સિટીને તાત્કાલિક રિપોર્ટ કરવાનો નિરીક્ષકને અધિકાર છે.
  - (બ) જે પરીક્ષાર્થી મુખ્ય કે અન્ય નિરીક્ષકની સૂચનાનો અનાદર કરશે કે ઉદ્ધત અથવા અયોગ્ય વર્તન પરીક્ષાખંડમાં દાખવશે અથવા નિયમોનો ઈરાદાપૂર્વક ભંગ કરશે તે શિક્ષાને પાત્ર બનશે અને મુખ્ય નિરીક્ષક તેને પરીક્ષામાંથી તાત્કાલિક ઉઠાડી મૂકી શકશે.
  - (ક) ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેની તેમજ યુનિવર્સિટીના ઓર્ડિ.માં દર્શાવેલી ગેરરીતિ જો કોઈ પરીક્ષાર્થી આચરશે તો તે પરીક્ષાર્થીને મુખ્ય નિરીક્ષક પરીક્ષા ખંડમાંથી બહાર મોકલી શકશે.
  - (ડ) પરીક્ષાખંડમાં મોબાઇલ ટેલિફોન કે પેજર જેવાં સાધનો લાવશો તો મુખ્ય નિરીક્ષક આ સાધનોને જપ્ત કરી શકશે.
૮. પરીક્ષાનો સમય પૂરા થવાની ૧૦ મિનિટ અગાઉ સંકેતનો ઘંટ વાગશે ત્યારે તમો લખવાનું બંધ કરી તમારી ઉત્તરવહીઓ તમારા ખંડના નિરીક્ષકને સુપરત કરવા તૈયાર રહેશો. જ્યાં સુધી નિરીક્ષક બધાની ઉત્તરવહીઓ એકઠી કરી લે નહીં ત્યાં સુધી તમારે તમારી બેઠક છોડવી નહીં.

Instructions to Candidates

1. The candidate will have to write his seat number/centre of examination and date of examination along with his/her signature on the first page of each MCQ answer sheet.
2. The candidate is supplied with MCQ question paper, which he will have to complete in given fixed time and will have to submit the MCQ Answer Sheet to the block supervisor.
3. You should not write your name or number in any part of your Answer Sheet (except specified space) OR you should not put any sign whereby you identity can be made out.
4. The MCQ Answer Sheet given to you should be submitted to block supervisor before leaving the examination block.
5. The exchange of writing material, tools of mathematics and such similar things with other students is strictly prohibited.
6. Up to 30 minutes after distribution of question papers and in last 10 minutes of the examination time you will not be allowed to go outside the block under any circumstances.
7. If you
  - (a) Will bring any textbook or any type of writing or any strip of paper with notes or any other thing in the examination hall with you during the examination time. OR
  - Talk with other candidate during examination or try to send message by any means or do any communication OR will do any type of mal practice or will attempt for any mal practice. OR
  - Will carry your any written answer books or blank answer book with you while leaving the examination hall after completion of examination. OR will do any activity with intention of doing so, you will be liable to punishment or you will be expelled from the examination the supervisor has the right to send immediately the report to the University.
  - (b) The candidate who will disobey the instructions given by chief or other supervisor OR will show rude or inappropriate behaviour in the examination hall, the supervisor will immediately debar the candidate from the examination.
  - (c) If any candidate does any of the above mentioned mal practices or as mentioned in the Ord. of University, the chief supervisor will send the candidate out of the examination hall.
  - (d) The chief supervisor will seize the instruments like mobile telephone or pager if you bring in the hall.
8. 10 minutes before the completion of examination an indicative bell will ring. You should stop writing at that time you become ready to submit your answer books to your block supervisor. You should not leave your seat until the supervisor does not complete the collection of all the answer books.

- 1 ताराधिपः कः अस्ति ?
- (A) सूर्य (B) चन्द्र
(C) शुक्र (D) शनि
- 2 स्थाली-शब्दस्य अर्थः कः ?
- (A) ङांडली (B) तपेली
(C) थाणी (D) (A) अने (B)
- 3 निगूढ-शब्दस्य अर्थः कः ?
- (A) रक्षायेवो (B) अत्यंत गुप्त
(C) संतायेवो (D) नासी छुटेव
- 4 सहस्रद्वयम् - शब्दो अर्थः ज्ञावो
- (A) बसो (B) बे ७१२
(C) अेक ७१२ (D) ६स ७१२
- 5 गुहायाः स्वामी कः आसीत् ?
- (A) खरनखरः (B) व्याघ्रः
(C) दधिपुच्छः (D) सिंह
- 6 पुनरायाता - शब्दो संधि छूटी पाओ
- (A) पुनः + रायाता (B) पुनः + आपाता
(C) पुनः + एपता (D) पुनर् + ईता
- 7 पाणिनिनां रचितस्य व्याकरणस्य नाम किं ?
- (A) अष्टाध्यायी (B) शताध्यायी
(C) पञ्चातरी (D) तमाभ

8 आपद्गतां स्त्रियं कः रक्षेत् ?

- (A) वायस (B) कुक्कुरः
(C) श्वा (D) बकः

9 अध्यात्म विज्ञानयोः सङ्गमः कुत्र दृश्यते ?

- (A) अक्षरधाम (B) महात्मा मंदिर
(C) सथिवालय (D) ईन्द्रोडापार्क

10 चाणकस्य गृहे के प्रविशन्ति?

- (A) बालकाः (B) छात्राः
(C) सैनिकाः (D) चौराः

11 निद्राति - शब्दं रूप ओणभावो

- (A) वर्तमानकाण त्रीजो पुरुष अेकवचन (B) वर्तमानकाण त्रीजो पुरुष बहुवचन
(C) वर्तमानकाण बीजो पुरुष अेकवचन (D) वर्तमानकाण बीजो पुरुष बहुवचन

12 प्रभातकाले वदने वदने किम् अस्ति ?

- (A) चिन्ता (B) रुदनम्
(C) हासः (D) भग्नः

13 मखः शब्दो अर्थ आपो

- (A) राज्ञ (B) यज्ञ
(C) भोजन (D) कथा

- 14 કયા વર્ગનો અનુનાસિક ન્ છે ?
- (A) ચ (B) ટ્
(C) ત્ (D) પ્
- 15 કા પુણ્યસલિલા અસ્તિ: ?
- (A) નર્મદા (B) સામ્રમત્યા
(C) ગણ્ણા (D) બ્રહ્મપુત્રા
- 16 ધન્ય: + અસિ - શબ્દની સંધિ જોડો
- (A) ધન્યઽસિ (B) ધન્યા:સિ
(C) ધન્યોઽસિ (D) ધન્યોઽસિ
- 17 કસ્ય સ્વામિભક્તિ: પ્રચલિતા ?
- (A) ધેનુ: (B) કુક્કુર:
(C) બક: (D) શુક:
- 18 વ્યજનમ્ - શબ્દનો અર્થ આપો
- (A) પંખો (B) ફિજ
(C) કમ્પ્યુટર (D) વિમાન
- 19 ક: શબ્દ પુષ્પમ્ શબ્દસ્ય પર્યાયવાચી નાસ્તિ ?
- (A) પ્રસૂનમ્ (B) ગન્ધવાહ
(C) સુમનમ્ (D) કુસુમમ્
- 20 કાતર: શબ્દસ્ય અર્થ કિં ?
- (A) કાતર (B) હાથી
(C) કાચર (D) હરણ

- 21 मशकः शब्दस्य अर्थ किं ?
- (A) मच्छर (B) माप्पी
(C) भकोडो (D) डिडी
- 22 कृष्णं कं जधान ?
- (A) राक्षसम् (B) पूतनानाम्
(C) रावणम् (D) कंसम्
- 23 रामःकीदृशः राजा आसीत् ?
- (A) गुणवान् (B) गुणोत्तमम्
(C) शीलवान् (D) रूपवान्
- 24 नरेन्द्रेण महानसे कः विनियुक्तः
- (A) बल्लवः (B) अर्जुन
(C) भद्रः (D) उत्तरः
- 25 'दिष्ट्या' इति शब्दस्य अर्थ कः ?
- (A) दृष्टिथी (B) बिंदु
(C) शुभाषिस (D) सद्भाष्ये
- 26 पुसां श्रेयसी का ?
- (A) संनिधि (B) संछति
(C) संगति (D) संभति
- 27 विभत्सरसः कस्मै रोचते ?
- (A) प्रेमिजनाय (B) वीरपुरुषाय
(C) कस्मैचित विरलाप (D) विचक्षणाय

- 28 एतत् अस्माकं साहसम् – एतत् वाक्यम् कः वदति ?
- (A) प्रथम चौरः (B) द्वितीय चौरः
(C) तृतीय चौरः (D) सर्व चौराः
- 29 _____ तटे माण्डवी नगरम् अस्ति।
- (A) आज्ञी (B) क्षिप्रा
(C) गोमती (D) रुक्मावती
- 30 'धरा गुर्जरी'ना रचयितानुं नाम ज्ञावो
- (A) विवेकानंद (B) नरेन
(C) जर्नादन डेगडे (D) सुभाष त्रिवेदी
- 31 वार्ता - शब्दनो अर्थ आपो
- (A) सभाचार (B) वार्ता
(C) नाटक (D) रंगमंच
- 32 गोल क्षेपक स्पर्धा – शब्दनो अर्थ आपो
- (A) लोभंडनो गोणो (B) लांभीकुट्ट
(C) गोणा इंक (D) दोड स्पर्धा
- 33 केन कार्याणि सिध्यन्ति ?
- (A) उद्यमेन (B) भाग्येन
(C) मनोरथैः (D) श्रुतेन

- 34 कुन्तेश्वरस्य तु _____ योग्य शब्द भूके.
 (A) पूर्वधाम (B) पश्चिमधाम
 (C) उत्तरधाम (D) दक्षिणधाम
- 35 कीदृशं जलं पिबेत् ?
 (A) दृष्टिपूतं (B) मनःपूतं
 (C) वस्त्रपूतं (D) अेक पशु नडि
- 36 सारथि कुत्र तिष्ठति ?
 (A) भूमिं (B) भूम्याः
 (C) भूमौ (D) भूमिषु
- 37 सिंहः स्वभार्यया _____ नदीं अगच्छत्।
 (A) तत्र (B) च
 (C) अपि (D) सह
- 38 महा + ऋषि. - शब्दनी संधि जेडे
 (A) महाऋषि (B) महर्षि
 (C) महर्षि (D) आपेल तमाम
- 39 प्रसरः शब्दनी अर्थ आपो
 (A) वस्तार (B) विस्तारः
 (C) वस्ती (D) पामवुं
- 40 धोरविराव - शब्दनी अर्थ आपो
 (A) अवाज (B) नानो अवाज
 (C) भोटो अवाज (D) तमाम

- 41 पर्वताग्रे – शब्दनुं रूप ओणभावो
 (A) षष्ठी अ.व. (B) षष्ठी अ.व.
 (C) सप्तमी अ.व. (D) सप्तमी अ.व.
- 42 ओदनम् – शब्दन्तो अर्थ आपो
 (A) दाण (B) कटी
 (C) शाक (D) भात
- 43 श्येन – शब्दन्तो अर्थ आपो
 (A) पाडो (B) धेटु
 (C) भाज (D) पोपट
- 44 जयन्तः कस्य पुत्र अस्ति ?
 (A) रामेण (B) शक्रस्य
 (C) पाण्डुः (D) दिलिपस्य
- 45 मात्रावालः ग्रामस्य नाम किम् ?
 (A) अभरेली (B) सताधार
 (C) भोटीभोषापरी (D) यित्त
- 46 _____ क्रियां विना।
 (A) ज्ञानं भारः (B) कर्मस्य भारः
 (C) विवेक भारः (D) अज्ञान भारः
- 47 चित्रकाय – शब्दन्तो अर्थ आपो.
 (A) यित्तो (B) सिंढ
 (C) वाध (D) वरु

- 48 अछलम् – शब्दनी अर्थ आपो.
(A) निष्पट (B) निंदा
(C) पाभवु (D) षोषो
- 49 भोजनान्ते _____ पेयम्।
(A) दुग्धम् (B) सूपम्
(C) दधि (D) तक्रम्
- 50 शिष्यः शालां _____ अभ्यासम् अकरोत् योग्य रूप भूको.
(A) गन्तुम् (B) गत्वा
(C) गच्छतुम् (D) गच्छत्वा
- 51 नादन्ति – शब्दनी संधि छूटी पाउो
(A) ना + अन्दिति
(B) ना + अदन्ति
(C) न + एन्दिति
(D) न + अदन्ति
- 52 सूर्यास्त समये सिंहः किम् अपश्यत् ?
(A) गुङ्गा (B) नदी
(C) पशु (D) पक्षी
- 53 गर्दभः अविश्रामं किं वहति ?
(A) गुणम् (B) भारम्
(C) भागम् (D) अन्नम्

- 54 रामवृत्तान्तं कः वर्णयति ?
(A) दशरथः (B) सुग्रीव
(C) हनुमान (D) सीता
- 55 मित्रं कदा शत्रुताम् एति ?
(A) भाग्यक्षये (B) मृत्युकाले
(C) धनागमे (D) कालविपर्यये
- 56 का स्त्री देह विर्वजिता अस्ति ?
(A) छोटिका (B) लेखनी
(C) नारीकेल (D) मार्जारी
- 57 के कदाचन न नमन्ति ?
(A) गुणिनौ (B) फलिनौ
(C) मूर्खाः (D) साहसी
- 58 योजकः शब्दनो अर्थ आपो :
(A) तोडनार (B) जोडनार
(C) बोडनार (D) तमाभ
- 59 चरक संहियाताः प्रकरणेषु कति अध्यायाः सन्ति ?
(A) 120 (B) 122
(C) 123 (D) 124
- 60 सूर्योदयः कदा भवति ?
(A) सायंकाले (B) प्रभाते
(C) मध्याहने (D) रात्रौ

- 61 पुत्री _____ निद्राति।
- (A) सुखमयवसने (B) दुःखमयवसने
(C) गुलाबीवसने (D) नीलावसने
- 62 मकरः कस्य वधम् अकरोत् ?
- (A) सिंहस्य (B) सिंहभार्या
(C) शकटस्य (D) शुकस्य
- 63 गुर्जरराजस्य राजधानी किम् नगरम् अस्ति ?
- (A) अमदावाद (B) राजकोट
(C) गांधीनगर (D) वडोदरा
- 64 अधीरः शब्दो अर्थ आपो
- (A) धीरजवाणु (B) गुस्सावाणु
(C) भीजकरेणु (D) उरपोक
- 65 उचित शब्दो विरुद्धार्थी शब्द आपो
- (A) निश्चित (B) अरुचि
(C) सूचित (D) अनुचित

66 कुज्जरः शब्दस्य पर्याय कः?

- (A) काकः (B) कंकरः
(C) गजः (D) गर्दभाः

67 अहं गन्तुम् इच्छामि – वाक्यभां रडेल कृदंत ओणभावो

- (A) संभंधक भूतकृदंत (B) डेतुवर्थ कृदंत
(C) वरुतभान कृदंत (D) कर्भणुी कृदंत

68 जीवने खेलस्य महत्वं _____

- (A) अस्ति (B) नास्ति
(C) सन्ति (D) हस्ति

69 मुद्रिका शब्दस्य अर्थ कः?

- (A) डार (B) कंदोरो
(C) वींटी (D) अंअरा

70 उषुः _____ अटति।

- (A) मन्दिरे (B) वने
(C) गृहे (D) कृषक